

SVERIGE. KOMMERSKOLLEGIUM

Kongl. May:ts och riksens Commercie Collegii; wi præident, Commercieråd, assessorer och commissarier, giöre witterligt, det hafwe wi i anledning, af öfwer-ståthållarens högwälborne Baron Herr Rutge

[Stockholm] : [Kongl. tryckeriet]
1741

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

2:a saml
1741-02-26

S Kongl. May:t's och Rikens
Commercie Collegii; Wi
Præsident, Commercie-
Råd, Assessorer och Commissarier,
Gidre witterligit, det hafwe Wi i an-
ledning, af Ofwer = Ståthållarens
Högwålborne Baron Herr Rutger
Fuchs gifne Förslag, samt til wårt
beproofwande insände, denne Stadsens
Embets = och Bygnings Collegii pro-
ject, til en för Fisk = Köparne här i
Staden särskild Ordning och Skrå för
nödigt profwat, det de måge hafwa ett
wist Reglemente, och Ordning hwar-
efter the sig rätta böra, och fördensfull
welat nedanskrefne Puncter dem til
efterlesnad författa och utfärda.

§. I.

Såsom Hans Kongl. May:t wår allernä-
digste Konung, ej mindre än the fram-
farne Sweriges Rikes Glorwirdig-
ste

ste Konungar i Nader tillåtit, at wiså Personer af Stockholms Stads Børgerskap skola hafwa frihet och tilstånd, at utresa til alla Skiårgårdar, så wål i Swerige som Finland, samt Måhlaren, Hielmaren och flere stådes, hwarest färsk Fisk kan århållas, och så wål til Kongl. May:ts Hofs förtåring, som hela Stadens behof, utaf Landtmannen och af andre Stads-boer upkøpa och hit införa all den färskå Fisk, af hwad sort och slag det wara må, som de bfwertomma funna: Hwilken uphandling af färsk Fisk, de således få giöra, utan at det anses för landskøp, allenast det sker, utan prånglande eller några warors försåliande på Landet eller andra orter; Alltså skola de til Fisk-køpare antagne Personer, hwilka detta Høga Kongl. Privilegium med de deraf slytande förmaner komma at til godo niuta, låta sig høgst angelågit wara, at til Kongl. May:ts Hofs förtåring, och Stadens behof i gemen, anskaffa tilræckelig färsk Fisk, och til den åndan slitigt med theras Folk, fara uti Fiske-lågen, samt i synnerhet om wåhren tidigt besöka de stållen derest de weta wanligt wara, at någon Fisk först wandar, och sedan hela Åhret bfwer, då tid och tillfålle gifwes

wes, med all oförtrutenhet sköta deras Syf-
lor, så at Hans Kongl. May:ts igenom den-
ne inrättning och Fisk - Köparene förlånte nå-
dige Privilegier påsyftade hälsofamma ändamål
winnas må.

§. 2.

Alla Stockholms Stads Fisk - Köpare
skola, sedan de til denne handterings idkan-
de århållit Magistratens lät och tilstånd, samt
der uppå Burskap wunnit, lyda under det
här i Staden inrättade Fisk - Köpare Skrå
eller Societet. Och på det uti bemelte Societet,
alt må skickeligen tilgå, så skal derutinnan wa-
ra en Alderman och Fyra Bisittjare, som bö-
ra utwålas, på det uti 1720. Nhrs Kongl.
Skrå - ordning föreskrefne sätt. Alderman
och de twänne äldsta Bisittjarne, böra hafwa
hwar sin nyckel til Societets lådan: warandes,
i anseende dertil, ingen af dem tillåtit, at
bortresa innan han det förut tilkiänna gif-
wit, och sin låde-nyckel antingen til Alder-
man, någon af de andre Bisittjarne, eller
i deras frånvaro, äldsta Embets - Brodren,
som i Staden är, förseglader afsefwererat:
hvilken hållt som här emot bryter, ware

förfallen til bot fyra Dahler i Societets lã-
dan, och en Dahler til de fattiga, efter
Silfvermynt räknat, som här och i de följ-
ande §. §. förstås.

§. 3.

Då Societeten hafwer nödigt, antingen
til de wanlige Quartaler, eller uti någon an-
nan des angelägenhet at sammankomma,
skola Societetens til förordnade Råds Bisitt-
jare och Notarius tillstås, och inäen hela So-
cietetens sammankomst skie eller något af wicht
och wärde företagas, utan i deras närwa-
ro. Den af Societeten som wid slika tilfällen
sig intet insinner på sagdan tima, eller lå-
ter anmäla laga förfall till sit uteblifwan-
de, böte första timan fyra Öre, andra ti-
man dubbelt, blifwer han längre eller alde-
les borta, Sexton öre, hwilka böter, de fat-
tiga hemfalla skola.

§. 4.

Ingen fare med flera än två Sumpar,
åtom Aldermannen och Bisittjarne, som efter
gam-

någon utom Societeten, at wara med honom delactig uti Fisks Ribpande, åfwen anses med den ofwan utsatte plikten.

§. 6.

Alla Hamnar och Fiske - lägen innom Sveriges Gränzor, hwilka de åga frihet besöka, skola wid Societetens enhålleliga Sammankomst, som bör hållas wintertiden, antingen uti slutet af Decembris eller början af Januarii Månad i Råds Bisittjarens och Notariens närwaro, af Societeten utdelas och anordnas til Embets Bröderne, allt som lägenheten och nödwändigheten kräfwer, samt emot hwaras och ens förmögenhet och Åhrliga utskylder til Konungen och Staden swara kan, efter hwilket förordnande, hwar och en Embets Broder hafwer sig att råtta, och sådant icke på något sätt förändra, wid bot Åtta Dahler i lådan och två Dahler til de Fattige. Finner sig någon misnögd, med hwad i så måtto utdelt och anordnat är, anföre deröfwer beswär på ort och ställe, samt innom den tid som framdeles utsatt finnes. Skulle någon af Embets Bröderne, ett sådant

dant förordnande oaktadt, antingen enskilt eller under sammansättjande med flera söka at underslå sig andras Hamnar och Fiske-lågen, och derstädes uphandla Fisk: så bör han, eller de för en slik motsträfwighet första gången plikta tijo Dahler til lådan, och til the fattige tre Dahler, andra gången dubbelt, och tredie gången såsom en orolig ledamot, blifwa ifrån Societeten och des rättigheter aldeles utesluten, utan hopp, at kunna i framtiden dertil igen komma.

§. 7.

De således anordnade Hamnar och Fiske-lågen äger hwar och en af Fisk - Köparne til sin handel och handtering, at nyttia och betiena sig utaf, men utom dem icke wid ud-dar eller andra ställen anlägga til at köpa och intaga någon Fisk. Öfwannemde rättighet får ej heller någon Embets Broder öfwerdraga på en annan, sedan han uti Fisket utfaren är, mindre samma Hamnar och Fiske ställen öfwer gifwa och uphäfwa, för än Gion och Fiårdarne äro frusne, så at han med Sump ej widare kan inn-eller utkomma:
men

men wil någon innan han reser här ifrån med
Sumpen, för skälliga orsaker uplåta den
honom tilldelte Hamnen, en annan af Em-
bets Bröderne, eller byta Hamn, må så-
dant skie med Råds. Bisittjarens, Aldermans
och Bisittjarnes låf och minne. De som hwar
efter annan uti en Hamn indelte blifwa, sko-
la aldeles förbudne wara, at antingen dra-
ga deras Sumpar öfwer eller under Isen,
eller låta fidra dem öfwer land til Hamnar-
na och Fiskeställen, derigenom at blifwa den
första til Fiskens intagande, utan åger den,
som antingen öfwer winteren legat uti Ham-
nen infrusen, eller sedan Isen är bråkt, först
dittommer med sin Sump, at wara til Fi-
skens och Lastens intagande först berättigad,
och detta alt wid bot Utta Dahler i lådan
och två Dahler til de Fattige.

§. 8.

Ingen ware tillåtit, at til de Hamnar,
som flere än en, eller och hela Societeten an-
ordnade äro, affända mer än en Sump til-
lika, eller derstädes hålla någon Bråde-eller
Stånd-Sump, at sankta Fisken uti, mindre
til sådant af andras Sumpar sig betiena,
utan njuta de bården och en skälilig last, hwar
efter

efter annan, alt som de anlånda, och then
Sump, som öfwer det rätta antalet ditkom-
mer, afgånge straxt derifrån igen utan last.
Den som häremot bryter, böte til lädan
Nitte Dahler, och två Dahler til de Fattig-
ga, andra gången dubbelt.

§. 9.

Fisk-Ribparne må ej hafwa lösa och toma
Sumpar i Skiärgården, eller des Ham-
nar liggande, sine Embets Bröder til hinder
och meen, wid Nitte Dahler bot til lädan och
två Dahler til de Fattiga, fast mindre för-
drifte sig någon Embets Broder, eller des
Drångar, at uti Skiär - Gårdarne fara om
Nattetid i löndom med Fisk, uti Bii - eller
Kodde Sumpar, de andre til fbrfång och
præjudice, wid förlust af Sump och Fisk, samt
Tio Dahlers böter til lädan, och Tre Dah-
ler til de Fattige: men der någon hafwer sin
Sump på land updragen, at torckas och
tiaras, och sådant bewisligt är, då skall
den samma så bruka Kodde - Sump och Fisk
der uti lägga, samt til Staden föra, dock
sådant allenast i Junii, Julii och Augusti Må-
nader, den som besinnes antingen för el-
eller efter berörde tid och Månader med Kod-

de Gump, föra Fiff in til Staden, böte, som näst förut stadgat är, och Fiffen warre til Danwifs Hospitalet förbruten.

§. 10.

Dä Fiffen uti Hamnar och Fiffelågen fördelas skal emellan de der tillika warande Embets Bröder, äge ingen af them frihet, at utwälja för sig den eller en annan Sort Fiff fram för de andra, eller rata den små Fiffen, utan böra de fins emellan lika fördela så wäl af alla Sorterne, som den större och smärre, hwilken GUD bestiärt. Den sig här emöt sätter, hafwe förbrutit sin lätt och andel den gången til de öfrige, som i sänsla och enighet dela wilja, samt böte desutom Åtta Dahler til lådan, och två Dahler til de fattige.

§. 11.

Ingen Embets Broder fördrifte sig af Bonden at uphandla någon Fiff i des Medbroders Hamn, så länge den förras börd räcker, wid bot Åtta Dahler i lådan och två Dahler til de fattiga första gången, andra gången dubbelt. Likaledes skal den, som antingen

tingen sielf eller igenom des fold offiäligen
stegrar priset på Fischen öfwer wanligheten,
och således gör ökiöp, första gången böta
tijo Dahler, helfften til angifwaren, och af
den andra helfften tilfaller lädan fyra Dah-
ler och de fattiga en, andra gången ökas hans
bot til dubbelt och så vidare.

§. 12.

Straxt Rese-Sumparne hit til Staden
äter anlända, åligger det hwar och en des
Ågare dem samma låsa, och Fischen i de bruke-
lige Bråd- eller Stånd-Sumparna införa,
hwilcka sednare icke böra läggas eller samkas
på de wattu ställen, som för sielfwa Rese-
Sumparna utfedde äro, utan annorstädes
hwarest Rese-Sumparne af dem på något sätt
ej hindras: och så snart Rese-Sumpen är
ledig, bör jemwål den straxt ifrån Fiske Ham-
nen aflägga på någon annan aflägsen ort,
och sådant allt wid bot två Dahler i lädan
och sexton Öre til de Fattige.

§. 13.

Hwar och en Embets Broder åge makt
och frihet af sin Fisk, som han til Staden in-
fördt hafwer, at sin Medbroder at aflåta,

så mycket som han will och behagar, utan någon annans klander eller åtal.

§. 14.

Enär Fisk af andra, som utom Fisk Kjöpare Societeten äro, hit til Staden infres, wid hamn eller uppå Torg, och någon af Fisk-kjöparne kommer at med ägarne derom sluta köp, så bör den samma, så wida Fisken stiger til större Qvantitet än et pund, dela deraf til de andra Embets Bröderne en eller flere uppå samma Fiske torg, som han sielf wistas, alt som bemelte fisk kan tillräckelig wara, och det för lika pris, som han den slutit: hwarwid den ordningen i acktagas bör, at några den ena och några den andra gången måge sådan Fisk fins emellan få dela, samt i synnerhet de igenom olyckor af sig komne Embets Bröder och fattiga Enckior, hwilka för medellesshet ej kunna hålla sold och Sumpar, blifwa ihugkomne. Eho som här utinnan wisar sig genstråfwog, böte til lådan ätta Dahler och två Dahler til de fattige. Til samma plickt ware ock den af Fisk-kjöparne försallen, som antingen Sommar- eller Winter-tid sielf, eller igenom sit folk betrådes dermed at fara ut til Sid- eller Land-tullarne, eller annorstädes

des wid Stranderne, och mōta, uppinga och
kōpa den ifrån landet til Staden ankomman-
de Fisk, Skolandes den Fisk, som på sådant
sätt upkōpes, innan wāhran anlānder til
Hamn eller Torg, des utom wara til Dan-
wils Hospitalet förwårkad.

§. 15.

Fisk- Kōparne bōra efter wanligheten
hålla sin Fisk til salu, på de dertil inrät-
tade Fiskare Torg, dem likwål obetagit at
uti Hamnar och på Stadsens andra Torg,
āfwen, wid förefallande tilfällen, sälja frusen
och dōd Fisk. Åfwenledes åligger det Fisk-kō-
parne, at Sōn- och Hōgtids dagarne haf-
wa Fiskare torgen tilstångde under Prediknin-
garne, och ej då någon handel med Fisk drif-
wa, wid bot, utom hwad Ålmen lag förmår,
fyra Dahler til lådan och en til de fattige,
men förut, emellan och efter Predikningarne,
i synnerhet Sommar- tiden måge de förysttra
sin Fisk.

§. 16.

Ingen Drång skal för sig sielf och til
sin egen nytta Husbonden owitterligen, drif-
wa någon handel med Fisk, wid bot två dah-
ler

ler i lädan och 16 Ore til de fattige, samt
Barans Confiscarion eller des wärde, i fall
hon wore försäld, och ware ändå skyldig at
gifwa Husbonden hwad han således kan
hafwa förtient.

§. 17.

Hwilken Embets Broder, des hustru
eller tjänstehjon, som befinnes hafwa tubbat,
eller til någon motwillighet upstudsat an-
nars mans dräng eller Poike, böte fyra Dah-
ler i lädan och en Dahler til de fattige, utom
det straff, som Lag och Tienstehjons Stadgan
i slift fall påbiuder så för Husbonden, som
Tienstehjonet, och gånge Drängen eller Poi-
ken lika fullt til des förra Husbonde igen,
och förblifwe uti tiensten qwar intil des hans
tid förbi är, då Husbonden ej bör wägra
den samma behörigt Afskieds-pas och witt-
nesbröd om des förhållande, wid lika bot.
Ej eller ware någon Embets Broder tillä-
tit, at emottaga Drängar och Poikar som
innom Societeten tiänt, utan de äro försedde
med förra Husbondens Afskied, eller kunna
wisa, at de med hans läf och minne äro ifrån
honom komne, wid plikt, som förut i denne §
utfatt finnes, och drängen eller Poiken gån-
ge

ge lika fullt i sin förra tjänst igen, så framt icke Husbonden utan skäl vågrat honom Afstied.

§. 18.

Blifwer någon wid Embetets sammankomst til böter fäld efter dese Articklar, eller eljest uti någon förefallande twistighet, som wid Societeten uptagas bdr, ärhåller dess utslag, men nöjes ej derät, den står fritt at deröfwer anföra sina beswär uti Stadsens Embets Collegio inom 14 Dagar ifrån det at utslaget föll, i annor händelse stände samma utslag fast, och gånge til utmätning.

§. 19.

Denne ordning och särskilté Reglemente, med de deruti författade Articklar, skal ährliken en gång. då hela Societeten tillsammans är, gen en gång, då hela Societeten tillsammans är, upläsas, hwilket beqwämligast wid Jubla at Quartalet stie kan, på det ingen må hafwa anstförebära någon okunnighet af hwad i så måt, gat to til Societetens bästa och förkofring stadgat

Derhos, och til förefommande af allt oordenteligit lefwerne uti Fiskelågen, med trätor, slagsmål, Eder och swordom, samt Guds tjänstens försummande, så wäl som under
lef

flef med mått och wigt wid Fiskens uphand-
lande och utfäljande; så böra, hålft wid Socie-
tetens sammankomst om Wintertiden, då
Hamnarne och Fiske-lågen utdelas och an-
ordnas til Embets Bröderne, upläsas Kongl.
May:ts Hamn. ordning af Åhr 1726. Stad-
gan emot Eder och Sabbats-brott, af Åhr
1687, och Kongl. May:ts Åhr 1739. utfär-
dade Förordning om Mått och Wigt: Haf-
wandes Fisk- & Rödpare Societeten i öfrigit at
ställa sig Kongl. May:ts förnyade algemena
Skråordning af Åhr 1720 til underdånig ef-
terlesnad.

Hwilket allt wederbörande til behdrig ef-
terrättelse lärer. Til yttermera wißo, haf-
we Wi detta med Kongl. May:ts och Kiskens
Commercie Collegii brukelige Sigill, samt wåre
Händers Underskrift bekräfta welat. Gif-
wit i Stockholm den 26. Februarii Åhr 1741.

På dragande Kall och Embetes wagnar.

(L. S.)

Olof v. Törne. Jonas Ahlström. B. v. Hoffsten.
H. Kalmeter. J. v. Düben. H. Kolthoff.
C. G. Bungen-Crona.

Er. Urlander.

www.books2ebooks.eu